

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 485/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **DIVADLO MALÁ SCÉNA STU**, Dostojevského rad 7, Bratislava, IČO 42 177 405, zastúpeného JUDr. Martinou Mrázovou, advokátkou, Šoltésovej 20, Bratislava, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Up/606/2024 z 23. októbra 2024 a 2. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými uzneseniami všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal proti sťažovateľovi zaplata 25 179,56 eur s príslušenstvom. Okresný súd platobným rozkazom sp. zn. 9Up/606/2024 z 26. apríla 2024 (ďalej len „platobný rozkaz“) návrhu vyhovel.
3. Sťažovateľ podal 23. mája 2024 elektronicky cez Všeobecnú agendu Ústredného portálu verejnej správy (ďalej len „portál“) proti platobnému rozkazu odpor. Uznesením sp. zn. 9Up/606/2024 z 23. októbra 2024 súd odpor s poukazom na § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) odmietol, keďže nebol podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný tak, ako je normované v § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z.

4. Proti uzneseniu o odmietnutí odporu vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažovateľ podal sťažnosť, v ktorej uviedol, že uznesenie je vecne nesprávne. Odpor bol zo strany sťažovateľa podaný v zákonnej lehote, bol riadne a vecne odôvodnený, podaný na predpísanom elektronickom formulári na podávanie odporu proti vydanému platobnému rozkazu a bol riadne autorizovaný.

5. Okresný súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 9Up/606/2024 z 2. mája 2025, ktorým sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd zdôraznil, že toto konanie je buď vedené písomne, alebo výlučne elektronicky, ktoré predpokladá posielanie návrhov vo forme štandardizovaných elektronických formulárov, a uvedené sa týka aj odporu proti platobnému rozkazu. Ak je odpor podaný elektronicky, musí podľa § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z. spĺňať aj ďalšie náležitosti, a to použitie na to určeného elektronického formulára a musí byť autorizovaný oprávnenou osobou. V tomto smere citoval aj uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 177/2020 z 28. apríla 2020, podľa ktorého ak sa žalovaný rozhodne pre elektronickú formu komunikácie, musí rešpektovať podmienky tejto formy komunikácie, teda predpísané formuláre. Sťažovateľ síce podal odpor elektronickým spôsobom do elektronickej schránky súdu prostredníctvom portálu (prílohou podania bol odpor), avšak bez použitia predpísaného elektronického formulára. Aby podanie mohlo byť akceptované ako „elektronický formulár“, je potrebné takéto podanie vytvoriť ako originálne podanie prostredníctvom autorizovaného portálu (eŽaloby alebo slovensko.sk) a následne ho autorizovať a odoslať. Sťažovateľom predložený elektronický dokument nie je originálne vytvoreným elektronickým formulárom, ale iba dokumentom vypracovaným vo formáte .asice a následne autorizovaný. Z poučenia upomínacieho rozkazu je zrejmé, že pokiaľ sťažovateľ mieni podať odpor elektronicky, musí tak urobiť na predpísanom elektronickom formulári a v prípade, že to urobí elektronicky inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z., bude odpor odmietnutý. V nadväznosti na to opätovne označil viaceré rozhodnutia ústavného súdu, ktoré nepovažovali za prílišný formalizmus vyžadovanie podania elektronickými prostriedkami prostredníctvom na to určeného formulára. Vychádzajúc z uvedeného, okresný súd konštatoval, že upomínacie konanie je prísne formalizované a prebiehajúce formulárovým spôsobom, čo sleduje rýchlosť konania (kvôli ktorej tento nástroj vznikol). Keďže odpor bol podaný iným ako predpísaným spôsobom, sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta, že okresný súd napadnutým uznesením rezignoval na potrebu poskytnutia materiálnej ochrany práv sťažovateľa, ktorá presahuje vyžadovanú vyššiu mieru formálnosti úkonov v upomínacom konaní.

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je teda prílišný formalizmus okresného súdu, ktorý nezohľadnil vecné dôvody uvádzané sťažovateľom a ústavne neudržateľným spôsobom zasiahol do jeho práva na súdnu ochranu, na spravodlivé súdne konanie a na ústavne konformný výklad, keď mu znemožnil hájiť svoje práva.

8. Podľa sťažovateľa vyššia miera formalizmu v upomínacom konaní okresný súd nezabavuje elementárnej povinnosti garantovať dotknutému subjektu materiálnu ochranu jeho ústavných práv

a slobôd, na čo okresný súd úplne rezignoval. Sťažovateľ súdu zaslal vecne odôvodnený odpor a výsledkom bolo odopretie prístupu k súdu a spravodlivosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uzneseniami okresného súdu o zamietnutí odporu proti platobnému rozkazu a o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o zamietnutí odporu proti platobnému rozkazu. Sťažovateľ predovšetkým nesúhlasí s prílišným formalizmom uplatneným okresným súdom vo vzťahu k posudzovaniu podmienok odporu podaného elektronicky, avšak nesprávnym spôsobom. Sťažovateľ považuje okresným súdom aplikovaný gramatický výklad dotknutých ustanovení zákona č. 307/2016 Z. z. za priečiaci sa účelu zákona, a preto ústavne neudržateľný. V dôsledku uvedeného postupu okresného súdu sťažovateľom riadne odôvodnený odpor proti platobnému rozkazu nebol materiálne preskúmaný, čím sťažovateľ stratil akúkoľvek možnosť sa účinne brániť v súdnom konaní.

III.1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9Up/606/2024 z 23. októbra 2024:

10. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu bol sťažovateľ oprávnený podať sťažnosť, čo aj využil. Sťažnosť predstavovala účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého okresný súd poskytoval ochranu právam zaručeným ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti. Táto situácia ústavnému súdu odníma právomoc preskúmať označené uznesenie okresného súdu (princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy).

11. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K napadnutému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9Up/606/2024 z 2. mája 2025:

12. Problematikou používania elektronických formulárov v upomínacom konaní sa ústavný súd už opakovane zaoberal vo viacerých svojich rozhodnutiach, v ktorých dospel k záveru, že odmietnutie odporu proti platobnému rozkazu podaného v elektronickej podobe, avšak inak ako na vopred predpísanom elektronickej formulári, nevedie k porušeniu základných práv žalovaného (pozri napr. IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, I. ÚS 479/2020, I. ÚS 572/2020, IV. ÚS 192/2021, III. ÚS 608/2021, I. ÚS 141/2021, IV. ÚS 208/2021). Od tohto ustáleného záveru sa ústavný súd nemá dôvod odchyliť ani v prejednávanej veci sťažovateľa.

13. V danom prípade okresný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľom podaného odporu neboli splnené podmienky podľa § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z., keďže sťažovateľ podal odpor elektronicky do elektronickej schránky okresného súdu, avšak nepoužil na to výslovne určený formulár, ktorého originál by pripojil k svojmu elektronickej podaniu (pripojil len naskenovanú formu predpísaného formuláru vo forme .asice), ktorá nie je spracovateľná automatizovaným spôsobom informačnými systémami.

14. Ústavný súd po preskúmaní námietok obsiahnutých v ústavnej sťažnosti, ktoré sú obsahovo obdobné s námietkami, ktoré sťažovateľ predniesol vo svojej sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí odporu, konštatuje, že okresný súd konal v súlade s platnou právnou úpravou a sťažovateľ bol náležite poučený o následkoch nepodania odporu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z.

15. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 307/2016 Z. z., koncepcia zákona vychádza z elektronického systému podávania návrhov formou štandardizovaných elektronických formulárov zverejnených na webovom sídle ministerstva. Formuláre majú štruktúrovanú podobu, ktorá umožňuje ich automatické spracovanie informačným systémom na súde, čo má výrazný vplyv na urýchlenie konania. Uvedené platí aj pre možnosť podania odporu elektronicky prostredníctvom na to určeného formulára, k čomu pre žalovaného v upomínacom konaní zákonodarca stanovil alternatívnu možnosť podania odporu v listinnej podobe. Z ústavnoprávneho hľadiska je teda podstatné, že ak sťažovateľovi nebolo napriek poučeniu zrejmé, ktorý elektronický formulár má použiť, mohol využiť alternatívnu formu podania odporu, a to v listinnej podobe, čo však sťažovateľ nevyužil (m. m. I. ÚS 472/2020, I. ÚS 141/2021).

16. Ústavný súd preto uzatvára, že namietané uznesenie zodpovedá zmyslu a účelu použitých ustanovení zákona č. 307/2016 Z. z., pričom sa nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľa o odopretí spravodlivosti a formalistického prístupu okresného súdu pri posúdení splnenia podmienok na podanie odporu proti upomínaciemu platobnému rozkazu. Ak totiž sťažovateľ napriek náležitému poučeniu o spôsobe podania odporu a o následkoch spojených s nepodaním odporu zákonom predpísaným spôsobom síce odpor proti platobnému rozkazu podal elektronickými prostriedkami, avšak nie prostredníctvom na to výslovne určeného elektronického formulára pre upomínacie konanie, nemohlo dôjsť k porušeniu ním označených základných práv. Nedodržaním prísne stanovených a vyžadovaných formálnych podmienok na podanie odporu sa preto sťažovateľ sám vystavil zákonnému následku v podobe odmietnutia odporu v súlade s citovaným § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 307/2016 Z. z., ktorého výklad a aplikáciu ústavný súd považuje za korektné a ústavne udržateľné. Okresný súd za tejto situácie nemal právo ani povinnosť vysporiadať sa s podaným odporom z hľadiska relevantnosti v ňom uvedených námietok.

17. Závery okresného súdu sú logické a zrozumiteľné vo vzťahu k sťažnostnej argumentácii sťažovateľa. Okresný súd dostatočne vysvetlil, z akých dôvodov sťažnosť zamietol.

18. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

19. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa špecifikovaných v petite ústavnej sťažnosti.

21. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája sudca Peter Straka k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko, ktoré sa týka výroku rozhodnutia.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu